

Posudek oponenta bakalářské práce

Autor: KAROLÍNA ROUDNÁ

Název: *Antická mytologie v trilogii Proroctví od Josephine Angelini*

Místo, rok, rozsah práce: odevzdáno v dubnu 2023 na Katedře dějin a didaktiky dějepisu UK, 55 stran textu, seznam použitých zdrojů, textové a obrazové přílohy

vedoucí práce: doc. PhDr. JANA KEPARTOVÁ, CSc.

oponent práce: PhDr. JAN ZDICHYNEC, Ph.D.

Hodnotící kritéria

	Splňuje	splňuje z větší části	splňuje z menší části	nesplňuje
Problematika a cíl práce jsou zformulovány a odpovídají zadání a názvu práce.	x			
Metody využití autorem jsou adekvátní vzhledem k cíli práce a tématu.		x		
Autor se opírá o relevantní prameny a literaturu .		x		
Struktura práce je vyvážená a logická.		x		
Zpracování vykazuje rysy originality a vlastního přínosu .	x			
Práce je prosta gramatických a stylistických chyb .	x			
Práce je psána kultivovaným odborným jazykem za použití správné terminologie .		x		
Autor správně cituje .	x			
Autor nic podstatného neopomenul (obsah, úvod, závěr, seznam pramenů použité literatury, anotace v češtině a cizím jazyce, rozsah odpovídá zadání).	x			

Celkové hodnocení (slovně) Oponování práce KAROLÍNY ROUDNÉ jsem přijal s potěšením. Rád konstatuji, že v poslední době jsou poměrně často studentské práce věnovány druhému životu antiky v různých moderních médiích, včetně fantasy literatury, byť jí sám příliš nehovím. Navíc autorku znám jako svědomitou studentku, která se zajímá o svůj obor, samostatně uvažuje a klade si otázky. Zdá se mi, že K. Roudná ve své práci dobře propojila oba obory svého studia a určitou čtenářskou vášně, jež rovněž není u současných studentů vždy obvyklá.

Práce je po **formální a jazykové stránce** vcelku kvalitní, byť musím konstatovat, že navzdory tomu, že autorka studuje jako druhý obor češtinu, nevyvarovala se menších stylistických prohřešků. Asi bychom neměli v práci této úrovně potkat hrubku typu *Zeus vyžívá* (s. 31). K. Roudná ale píše svižně a čtivě. Proč kolísá psaní

Josephine/Josephina mezi anglickou a českou verzí názvu?¹ K. Roudná někdy zbytečně nadužívá pasivních vazeb a zvrtných sloves, jako by se za jazyk jako autorka chtěla skrýt. Podivná formulace je např. na s. 15: *dosáhnout pomyslného ledovce v oblíbenosti*, s. 12, ř. 5 odspodu *nakladatelství, které se specializují* – má čeština ještě stále střední rod?; s. 17 – *žijícím* – špatně vyskloňováno, podle *jejich* místo *svých* (s. 18, ř. 8), s. 32 – 4 odspodu – *světe* (místo *světě*).

Poznámkový aparát je v zásadě zpracován v pořádku a jednotně.

Struktura práce je vcelku vyvážená, snad až příliš podrobná. Poněkud zvláště působí, že vlastní, analytická část, je obsažena v jediné kapitole oproti pěti kapitolám úvodním. Více než polovinu textu autorka věnuje někdy poněkud rozvleklým úvahám o metodě práce a teoretických publikacích k *young adult literature (YAL)*, analytická část je kratší. K. Roudná se však vyvarovala nadbytečných opakování, tak častých ve studentských pracích (snad jen výklad o mýtech je poněkud nepřehledný). Oddíl 6. 1 mohl být výstižněji nazván, např. *literární teoretický rozbor* místo *literární teorie*. Při rozboru děl bych zopakoval odkazy na důležité teoretické inspirace. Snad více se mělo rozebrat postupné poznávání Tróji – zde najdeme jen stručnou zmínku o *mnobokrát recyklovaném tématu*. Tradice vnímání trójské války, jež snad J. Angelini ovlivnila, by byla dle mého soudu důležitější než obecný výklad o mýtech, převzatý převážně jen z české literatury (co třeba práce R. Gravese, či M. Eliadeho?)

Obsah: Už v abstraktu by se mělo podle mého soudu vysvětlit, co se myslí pojmem *young adult*. Spíše sociologicky zajímavá – a poněkud nadbytečná – je úvaha o vnímání dospívajících, kterou by navíc bylo vhodné vztáhnout na středoevropské prostředí. Spíše mohla autorka rozebrat fenomén anglosaské překladové literatury „válčující“ ostatní produkci. Pro mě přínosná je i charakteristika komunity čtenářů *YAL*, mělo by se ale více reflektovat, jaký je o jednotlivé akce zájem a snad to podložit statistickými daty. Oceňuji pohled i na čtenářské ohlasy.

Poněkud odbyty se mi zdá výklad o Josephině Angelini – opravdu nevíme nic o jejím původu, nepovedlo se najít žádný rozhovor, kde by spisovatelka refleктоvala, z čeho ve svých pracích vyprávěla? Spíš jen letmo popsán je i vývoj jejího díla, snad by se mohla sledovaná trilogie začlenit i do tohoto kontextu, nakolik bylo její dílo přeloženo do češtiny atd. Je hezké, že je zmiňována aktivita Angelini na sociálních sítích, ovšem mohla být skutečně analyzována, ne jen připojena volně do přílohy. Možná i toto související aktivity by byly zajímavé pro pochopení jejího díla. Jen stručně je charakterizován obsah díla – snad by mohl být podrobnější než úvahy o časoprostoru atd., z nichž čtenáři neznalému kontextu poněkud unikají souvislosti. Proč se v práci rozebírá čas pouze z hlediska Helen?

Historické řemeslo: metodologie je popsána vcelku přesvědčivě, autorka však mohla důkladněji a samostatněji reflektovat některé koncepty a vztáhnout je na své téma. Líčí je dosti podrobně, ale zároveň poněkud povrchně. Používá především teoretickou literaturu anglosaskou, což oceňuji, neboť využívá cizojazyčných zdrojů a je to pochopitelné i vzhledem k malé rozpracovanosti tematiky v českém prostředí. Dalo by se však případně inspirovat metodologicky zaměřenými pracemi z jiných prostředí? Víc by se mělo zdůvodnit, nakolik splňuje trilogie skutečně rysy *YAL*. Lze tvrdit, že mýty umožňují nahlédnout do „skutečného vnímání“ základních životních situací? (S. 25) Úvahy o mýtech převzaté z literatury jsou docela zajímavé, ale mohly být opět samostatněji autorkou reflektovány, co se týče jejich výpovědi pro kolektivní vědomí a literární hodnotu. Pozor na nepřesnou citaci vydání Homérovy *Ílias* (jako vydavatele uvádí K. Roudná Městskou knihovnu, jde ovšem o e-knihu). Proč K. Roudná nepracovala s novějším překladem Vladimíra Šrámka, ale se starším překladem Otmaru Vaňorného? Hovoří-li o konkrétním prostoru díla a jeho identifikaci, měla by odkázat, z jakých zdrojů vycházela. Celkově soudím, že její analýza díla mohla být podložena více přímými citáty. Konkrétnější by mělo být hodnocení jednotlivých dějových linií, přesněji by měl být zhodnocen jazyk (což by mělo být podloženo i příklady).

Zajímavé je i velmi rychlé zastarávání literatury. Opravdu v socialistickém Československu neexistovala obdoba *YAL* – co třeba romány Julese Verna či Karla Maye? Zohledněna měla být originální verze díla, aspoň částečně už jen proto, že se zmiňují reakce na *goodreads*, jež se ovšem týkají různých verzí díla, včetně originálních.

Jak by zhodnotila kvalitu překladu, práci s pramenem, zdroje autorky?

Otázky k obhajobě:

Domnívá se autorka, že by se práce J. Angelini daly využít i didakticky? Má tato literatura výchovný potenciál nebo spíše vychází vstříc vkusu čtenářů? Přínosný je návrh doplnit práci slovníčkem.

S odstupem po odevzdání práce: domnívá se autorka, že je její metodologie přesvědčivá, nebo by ji posunula dál? Narazila na nějaké další zdroje inspirace?

¹ Alespoň dle internetových stránek a českých vydání jejích knih převažuje verze *Josephine*.

Jak se v *YAL* autoři vyrovnávají s dospíváním hrdinů? Je opravdu hlavním kritériem pro *YAL* věk hrdinů? (a nevystupují tam žádní dospělí?) Nejsou typické ještě nějaké další narativní postupy, existuje nějaký specifický jazyk tohoto žánru literatury?

Domnívá se autorka, že je *YAL* v ČR podobně významná a komerčně úspěšná ve srovnání s anglosaským světem? České prostředí očividně spíše recipuje cizí práce, může k žánru přinést něco samostatného? A jsou tu dospívající konfrontováni s jinými problémy než ve světě? Jaké příklady *YAL* by uvedla z českého prostředí? Myslím, že by se to, že *YAL* je většinou v překladu mělo reflektovat – je to jistý posun, výraz vlivu anglosaské (globální, antikou ovlivněné!) kultury na české prostředí.

Má *YAL* odraz i v zemích třetího světa či v zemích arabských či v bývalém SSSR?

V čem je funkčnější pojem *young adult* oproti *teenager*?

Tuší nějaký komerční zájem za *YAL*, je ovlivňováno její směřování aktuálními společenskými problémy, ekonomickými tlaky?

Jak silná je recepce třeba *humbookFestu*? Zmiňuje psaní pod dozorem marketingové specialistky – neirituje ji to poněkud?

Jak si autorka vysvětluje dosti volný překlad názvu *Starcrossed Trilogy* jako *Prorockví*? Je tento posun funkční?

Poněkud zužuje na anglosaský svět, i jiné inspirace? Co francouzská, německá literatura, případně střeoevropská?

Je zasazení příběhu do trójské války funkční, nebo je to spíše ornament?

Jaké další možnosti výzkumu se nabízejí?

Práci doporučuji k obhajobě.

Datum: St. Marienstern, 14. 5. 2023

Podpis oponenta práce: